

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ APLINKOS APSAUGOS RĖMIMO
SPECIALIOSIOS PROGRAMOS ĮSTATYMO NR. IX-1607 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS RĖMIMO PROGRAMOS ĮSTATYMO
NR. VIII-2025 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 (toliau – Įstatymas) pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo Projektas) parengtas įgyvendinant 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2023–2025 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gegužės 3 d. nutarimu Nr. 324 „Dėl 2022-2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais koordinatoriaus paskyrimo ir 2022-2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2023-2025 metų plano patvirtinimo“ (toliau – Planas), 1 priedo 2.6.2 papunktį¹, Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, (toliau – Vyriausybės programa) 441, 500, 502, 508, 621 punktus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio 10 dalies 1 ir 3 punktus, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2024 m. lapkričio 26 d. antikorupecinio vertinimo išvadą Nr. 4-01-10432 „Dėl savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiųjų programų vykdymo tvarkos“ (toliau – Antikorupecinė išvada), siekiant spręsti praktikoje kylančias savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų (toliau – SAARSP lėšos) naudojimo ir naudojimo kontrolės problemas:

1. šiuo metu galiojančiame teisiniame reguliavime pateikiamas nebaigtinis sąrašas² priemonių, darbų, veiklų, kam gali būti skiriamos SAARSP lėšos, dėl to tiek savivaldybėms, tiek lėšų naudojimą kontroliuojančiam subjektui kyla neaiškumų dėl lėšų panaudojimo tinkamumo;

¹ Plano 1 priedo 2.6.2. papunktyje nurodoma „Patikslinti Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymą, nustatant finansuotinių priemonių atrankos kriterijus, lėšų skyrimo ir priežiūros teisinį reglamentavimą“. Atsakinga institucija – Aplinkos ministerija.

² Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „Specialiosios programos lėšos naudojamos: 1) aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonėms; atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros priemonėms; atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris nebeegzistuoja, tvarkymo priemonėms; aplinkos monitoringo, prevencinėms, aplinkos atkūrimo priemonėms; visuomenės švietimui ir mokymui aplinkosaugos klausimais; 2) savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai (20 procentų Specialiosios programos lėšų, neįskaitant įplaukų pagal 3 straipsnio 2 punktą); 3) finansiškai remti žemės sklypų, kuriuose medžioklė nėra uždrausta, savininkus, valdytojus ir naudotojus, įgyvendinančius žalos prevencijos priemones, kuriomis jie siekia išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos (želdinių apdorojimas repelентаis, aptvėrimas tvoromis ar apsauginėmis juostomis, želdinių, gerinančių laukinių gyvūnų natūralias mitybos sąlygas, veisimas ir kitos priemonės), įsigyti kartografinę ir kitą medžiagą, reikalingą pagal Medžioklės įstatymo reikalavimus rengiamiems medžioklės plotų vienetų sudarymo ar jų ribų pakeitimo projektams parengti, – įplaukos pagal 3 straipsnio 2 punktą; 4) viešųjų želdynų kūrimui, viešųjų želdynų ir želdinių

2. teisės aktuose nėra numatyti SAARSP lėšų finansuotinių priemonių atrankos kriterijai, vadovaujantis kuriais būtų skiriamas finansavimas priemonėms, nurodytoms Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje;

3. Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas) vykdo nebūdingą funkciją – SAARSP lėšų panaudojimo kontrolės funkciją. Vertinant, kad Departamentas yra vienintelė Lietuvos Respublikoje aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdanči institucija, Departamentas žmogiškuosius ir finansinius išteklius turėtų sutelkti ir skirti prioritetinių veiklų vykdymui – prevencinei veiklai ir aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų laikymosi priežiūrai;

4. Lėšos iš sumokėtų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse ir Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatytų baudų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir (ar) jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus nukreipiamos į Aplinkos apsaugos rėmimo programą (toliau – AARP). Pagal Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 82 punktą savivaldybių administracijų pareigūnai pradeda administracinių nusižengimų teiseną, atlieka administracinių nusižengimų tyrimą ir surašo administracinių nusižengimų protokolus dėl šio kodekso 242 straipsnio 4, 5 dalyse, 268 straipsnio 7, 8 dalyse, 281, 286, 290, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 298, 319 numatytų administracinių nusižengimų, o savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotų įstaigų ar įmonių pareigūnai dėl šio kodekso 319 straipsnyje numatytų pažeidimų. Savivaldybės, nors ir atsakingos už aplinkos apsaugos kontrolę pagal minėtus straipsnius, neturi galimybės panaudoti šių lėšų savo aplinkos apsaugos poreikiams.

5. Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio 10 dalies 1 ir 3 punktuose nustatyta, kad savivaldybių merai dalyvauja įgyvendinant gyvūnų gerovės ir apsaugos programas, informuoja ir skatina visuomenę globoti gyvūnus, išskyrus laukinius; organizuoja bešeimininkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklą, bepriežiūrių ir bešeimininkių gyvūnų laikinąją globą, bepriežiūrių gyvūnų grąžinimą savininkams. Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio 10 dalies 1 ir 3 punktuose nustatytos funkcijos yra savarankiškosios savivaldybių funkcijos, kurioms savivaldybės dažnai stokoja lėšų, ne visos savivaldybės skiria lėšų įstatyme numatytioms funkcijoms vykdyti.

Įstatymo projekto tikslas – tobulinti SAARSP teisinį reguliavimą, užtikrinant aiškesnį lėšų skyrimą ir naudojimą, visuomenės dalyvavimą, efektyvesnį lėšų paskirstymą, tikslinant SAARSP lėšų priežiūros mechanizmą.

Įstatymo Projekto uždaviniai:

1. užtikrinti aiškesnį Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programų lėšų (toliau – SAARP lėšos) panaudojimo aplinkosauginėms priemonėms reglamentavimą, tikslinant SAARP lėšomis finansuojamas priemonių grupes Įstatyme, numatant jog finansavimas SAARP lėšomis skiriamas aplinkos ministro nustatytais atrankos kriterijais;

2. atsisakyti Aplinkos ministerijos (toliau – AM) dalyvavimo SAARP lėšų panaudojimo kontrolės procese (pridėtinės vertės nekuriantis dalyvavimas) bei įtvirtinti SAARP lėšų panaudojimo kontrolės

apsaugai, priežiūrai, tvarkymui, būklės stebėsenai, viešųjų želdinių veisimui, privalomai viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizei, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimui ir apskaitai; 5) savanoriškos juridinių ir fizinių asmenų įmokos naudojamos pagal mokėtojų pageidavimus“.

funkciją savivaldybių lėšų kontrolę vykdančioms subjektams Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme numatyta tvarka;

3. įtvirtinti visuomenės atstovų dalyvavimo galimybę SAARP lėšų skyrimo procese, taip užtikrinant SAARP lėšų paskirstymo skaidrumą bei visuomenės įsitraukimą į sprendimų priėmimo procesą;

4. įtvirtinti, kad lėšos iš sumokėtų Administracinių nusižengimų kodekse nustatytų baudų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir (ar) jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus, paskirtų savivaldybių administracijų, savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotų įstaigų ar įmonių pareigūnų, būtų pervedamos į atskirą savivaldybės biudžeto sąskaitą;

5. įtvirtinti, kad 80 procentų lėšų iš sumokėtų Administracinių nusižengimų kodekse nustatytų baudų už Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo ir kitų gyvūnų gerovės ir apsaugos, atskirų rūšių gyvūnų ženklinimo ir registravimo reikalavimus reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, būtų pervedamos į atskirą savivaldybės biudžeto sąskaitą;

6. nustatyti, kad lėšos, gautos atlyginus aplinkai padarytą žalą, kai ieškinys dėl tokios žalos atlyginimo buvo pareikštas savivaldybės mero ar jo įgaliotų asmenų Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 33 straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse nustatyta tvarka, būtų pervedamos į atskirą savivaldybės biudžeto sąskaitą.

Aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnyje numatyta, kad savivaldybių institucijos, saugodamos aplinką, užtikrindamos vietos gyventojų teisę į švarią aplinką, gerindamos aplinkos kokybę savivaldybės teritorijoje ir organizuodamos aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų įgyvendinimą nustatyta tvarka naudoja SAARSP lėšas, tvirtina asignavimus aplinkos apsaugai.

Pažymėtina, kad Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programa (toliau – SAARSP) – tai specialus finansavimo mechanizmas, kurį administruoja savivaldybės ir kuris skirtas aplinkos apsaugos priemonėms finansuoti vietos lygmeniu. Remiantis Įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi, 4 straipsniu, SAARSP tikslas – aplinkos srityje surinktų mokesčių, baudų, želdinių atkuriamosios vertės kompensacijų ir kt. lėšomis finansuoti konkrečios savivaldybės teritorijoje įgyvendinamas aplinkos sritys priemonės, tokias, kaip aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonės, viešųjų želdynų kūrimą ir pan. (numatytos Įstatymo 4 straipsnyje). Vertintina, kad SAARSP lėšos turėtų būti skiriamos, naudojamos konkrečios savivaldybės teritorijoje vykdomoms iniciatyvoms, tiesiogiai susijusioms su aplinkos apsauga, jos gerinimu.

Pabrėžtina, kad siekiant užtikrinti, kad tokios lėšos būtų naudojamos išskirtinai minėtiems tikslams, būtina nusimatyti tokių finansuotinių priemonių atrankos kriterijus. Tokių kriterijų būtinumui pagrįsti pateiktini pavyzdžiai toliau.

Įstatymo 3 straipsnyje numatyti SAARSP finansavimo šaltiniai, o šio straipsnio 1 dalies 5 punktas numato, kad vienas iš jų yra įmokos, savanoriškai mokamos juridinių ir fizinių asmenų. Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta, kad savanoriškos juridinių ir fizinių asmenų įmokos naudojamos pagal mokėtojų pageidavimus. Atsižvelgiant į Antikorupcinės išvados turinio aspektus, manytina, kad mokėtojų pageidavimai gali būti išreikšti tiek konkrečiai nurodant įmokos paskirtį – pvz., pageidaujant, kad įmokos būtų skiriamos tiksliniam projektui įgyvendinti, tiek abstraktaus pobūdžio – pvz., pageidaujant, kad įmokos būtų skiriamos visai visuomenės sveikatos rėmimo programai įgyvendinti. Tam, kad savanoriškai juridinių ir fizinių asmenų sumokėtos įmokos būtų paskirstytos objektyviai ir nebūtų

naudojamos tam tikrų interesų grupių asmeniniams poreikiams ar nesąžiningiems tikslams, itin svarbu aiškiai reglamentuoti šių lėšų panaudojimo ir paskirstymo procedūras³.

Pateiktinas galimų situacijų tiesioginis ryšis tarp savanoriškų įmokų mokėtojų ir tokias įmokas gausiančių programos priemonių vykdytojų pavyzdys: įmokas moka tas pats juridinis asmuo, kuris teikia paraišką gauti finansavimą ir laimi atrankos procedūras priemonei įgyvendinti. Taip pat pateiktinas tokių galimų situacijų netiesioginis ryšis: įmokas moka fizinis ar juridinis asmuo, priklausantis tam juridiniam asmeniui, kuris teikia paraišką finansavimui gauti (taip pat tokių asmenų artimieji giminaičiai, kitas, su paraišką pateikusių ar projektą vykdančių asmeniu nesusijęs asmuo, tačiau su juo sudaręs išankstinius susitarimus dėl įmokų skyrimo ir panaudojimo). Pabrėžtina, kad tokiaime procese kyla rizikų, kad tam tikrais atvejais tokių įmokų teikimu galėtų būti siekiama, kad projektą įgyvendinantis asmuo jo įgyvendinimui pasitelktų būtent tuos asmenis, kurie ir įmokėjo savanoriškas įmokas. Tokia situacija galėtų būti pastebima kaip savanoriškos įmokos skyrimas, kuriuo siekiama grąžinti jos dalį sau arba ją skyrusiems asmenims⁴. Be to, negalima atmesti ir galimybės apie tokiais būdais siektino tikslo pasinaudoti pelno mokesčio lengvata⁵.

Pažymėtina, kad šių lėšų panaudojimo kontrolę, atsižvelgiant į galiojantį teisinį reguliavimą, vykdo Departamentas, netinkamai panaudotos lėšos grąžinamos/ išieškomos į valstybės biudžetą, konkrečiai – Aplinkos apsaugos rėmimo programą. Rengiant Įstatymo Projektą įvertintas tokio mechanizmo pagrįstumas, racionalumas, realus įgyvendinimas, patiriami kaštai jį įgyvendinant ir gaunama nauda.

Departamentas kasmet atlieka savivaldybių pateiktų SAARSP priemonių vykdymo ataskaitų (toliau – ataskaita) patikrinimus (šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas aptariamasis šio aiškinamojo rašto 3 punkte). Žemiau esančioje lentelėje pateikiama informacija apie teikiamų ataskaitų skaičių, atliktų detalių patikrinimų metu nustatytus atvejus, kai SAARSP lėšos panaudotos ne pagal paskirtį.

		2021 m.	2022 m.	2023 m.
Pateikta ataskaitų	Pateikta viso, vnt.	59	59	60
	Neatitinka reikalavimų, vnt.*	36	37	40
	SAARP lėšos galimai panaudotos ne pagal paskirtį, vnt.**	7	9	16
Departamento nustatytos SAARSP lėšos, panaudotos ne pagal paskirtį, proc.		3	9	13

³ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2024 m. lapkričio 26 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-10432 „Dėl savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiųjų programų vykdymo tvarkos“.

⁴ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2024 m. lapkričio 26 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-10432 „Dėl savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiųjų programų vykdymo tvarkos“.

⁵ Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 28 straipsnis.

*Ataskaitos neatitinka reikalavimų dėl netinkamai priskirtų priemonių Įstatyme/SAARSP lėšų naudojimo rekomendacijose⁶ įvardintoms grupėms, aritmetikos, netinkamai užpildytos ataskaitos, neteisingai perkeltų lėšų likučių ir pan.

**Lėšos panaudotos galimai ne pagal paskirtį - savivaldybė lėšas panaudojo Įstatyme ir SAARSP lėšų naudojimo rekomendacijose nenumatytiems tikslams

Pagal lentelėje pateiktus duomenis atlikus ataskaitose pateiktų duomenų detalius patikrinimus nustatoma 3-13% atvejų, kai SAARSP lėšos panaudotos ne Įstatyme numatytais tikslais.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo (toliau – AARP įstatymas) 3 straipsnio 9 punktu, numatančiu, kad AARP lėšas sudaro ir lėšos, išieškotos už Įstatymo pažeidimą, įvertinta, kokią dalį AARP lėšų sudaro netinkamai panaudotos SAARSP lėšos. Laikotarpiu 2021-2024 m. privalomos grąžinti SAARSP lėšos sudarė 0,02–1,66% AARP metams iš biudžeto skiriamų lėšų. Atsižvelgiant į grąžintinų SAARSP lėšų sumas per metus ir į administravimo kaštus, susijusius su SAARSP lėšų panaudojimo kontrolės funkcija (lėšų panaudojimo kontrolei reikalingas 1 etatas), grąžintinų SAARSP lėšų sumos sąlyginai nedidelės. Kadangi AARP lėšos kalendoriniams metams skiriamos iš valstybės biudžeto pagal AM pateiktą poreikį, atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes ir prioritetus, tiesioginės sąsajos tarp savanoriškai pervestų ir (ar) išieškotų į valstybės biudžetą ne pagal paskirtį panaudotų SAARSP lėšų ir šios dalies lėšų AARP nėra. Vertintina, kad SAARSP lėšų grąžinimas į valstybės biudžetą neturės tiesioginės įtakos AARP lėšoms, kuriomis finansuojamos aplinkosauginės priemonės.

Įstatymo pakeitimai leis Departamentui atsisakyti nebūdingų funkcijų ir užtikrinti nuoseklią SAARSP lėšų panaudojimo kontrolę. SAARSP lėšų panaudojimo kontrolės funkcijas perdavus savivaldybių lėšų kontrolę vykdantiems subjektams, SAARSP lėšų panaudojimo kontrolė būtų vykdoma analogiškai kaip ir kitų savivaldybės administruojamų programų lėšų kontrolė, atsisakant Departamento ir AM dalyvavimo lėšų kontrolės procese. SAARSP lėšų panaudojimo kontrolė atitiks Biudžeto sandaros įstatymo pagrindines nuostatas. Atitinkamai pripažintinas netekusiu galios aukščiau minimas AARP įstatymo 3 straipsnio 9 punktas.

Taip pat paminėtina ir tai, kad šiuo metu lėšos, gautos už aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo pažeidimus, lėšos, gautos atlyginus aplinkai padarytą žalą, kai ieškinys dėl tokios žalos atlyginimo pagal kompetenciją buvo pareikštas savivaldybės mero ar jo įgaliotų asmenų, nukreipiamos į AARP, net jei pažeidimus nustato savivaldybių administracijų įgalioti pareigūnai, ieškinys dėl žalos aplinkai atlyginimo buvo pareikštas savivaldybės mero ar jo įgaliotų asmenų. Nors savivaldybės atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant teisės aktų vykdymą aplinkos apsaugos srityje, visos gautos baudos, lėšos už žalą aplinkai centralizuojamos. Manytina, kad tobulinant sistemą ir numatant, kad savivaldybių pareigūnų skirtos baudos, lėšos, gautos atlyginus aplinkai padarytą žalą, kai ieškinys dėl tokios žalos atlyginimo pagal kompetenciją buvo pareikštas savivaldybės mero ar jo įgaliotų asmenų, būtų nukreipiamos į Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programas (toliau – SAARP), savivaldybės dar aktyviau prisidėtų prie aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimo.

Be to, siekiant užtikrinti skaidrumą, didinti pasitikėjimą institucijomis ir skatinti aktyvų gyventojų dalyvavimą sprendžiant aplinkosaugos klausimus, itin svarbi visuomenės galimybė dalyvauti vietos

⁶ <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/finansines-programos/savivaldybiu-aplinkos-apsaugos-remimo-specialioji-programa-saarsp/>

politikos sprendimų priėmimo procese. Atsižvelgiant į šiuos aspektus, Įstatyme būtina numatyti aiškų mechanizmą, kaip visuomenė galėtų dalyvauti SAARSP lėšų planavimo procese.

Papildomai paminėtina, kad šiuo metu galiojančios AARP Įstatymo 3 straipsnio 3 punkto nuostatos neatitinka 2023 m. liepos 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1751, kuriuo vietoj didesnio tarifo mokesčio už valstybinius gamtos išteklius nustatyta ekonominė sankcija už valstybinius gamtos išteklius, nedeklaruotą ar deklaruotą mažesnę, negu išgautas, gamtos išteklių kiekį ir (ar) be leidimo išgautą gamtos išteklių kiekį. Taip pat AARP Įstatymo 3 straipsnio 3 punkto nuostatos neatitinka 2025 m. rugsėjo 25 d. Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 12 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XV-446, kuriuo atsisakoma principo, kad už nuslėptą taršą skaičiuojamas mokestis mokesčio tarifą padauginant iš koeficiento 2 – vietoje to, detalizuojama išskiriant privalomą susimokėti mokestį ir to paties dydžio ekonominę sankciją, t. y. mokesčio nesumokėjęs asmuo, kaip ir visi tokio mokesčio mokėtojai, turės sumokėti tą mokestį (mokesčio sumą), kurį privalėjo sumokėti, o už tai, kad nevykdė savo mokesstinės prievolės turėtų būti skiriama ekonominė sankcija tokio dydžio, kiek tas asmuo turėjo sumokėti mokesčio.

Atsižvelgiant į Įstatymo Projekte siūlomus pakeitimus, siekiant suderinti teisinio reguliavimo nuostatas, kartu su Įstatymo Projektu teikiamas AARP Įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – AARP Projektas, visi kartu – Įstatymų Projektai).

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorius ir rengėjas – Aplinkos ministerija.

Įstatymo projektą parengė Aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo grupės patarėja Mažena Osinska (tel. 0 695 25314, el. p. mazena.osinska@am.lt; grupės vadovas Pavel Trusov (tel. 0 682 39134, el. p. pavel.trusov@am.lt).

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu galiojančiame Įstatyme nėra aiškiai apibrėžta, kaip turėtų būti suprantamos jame vartojamos sąvokos.

Įstatyme nurodoma, kad SAARSP tikslas – finansuoti savivaldybių vykdomas aplinkos apsaugos priemonės, numatytas šio Įstatymo 4 straipsnyje. Įtvirtinta, kad SAARSP lėšos kaupiamos atskiroje savivaldybės biudžeto sąskaitoje. Programos finansavimo pajamos ir išlaidos planuojamos savivaldybių biudžete savivaldybių tarybų nustatyta tvarka. Taip pat reglamentuota, kad SAARSP priemonės tvirtina savivaldybės taryba.

Įstatyme nėra numatyta, kas laikomi SAARSP lėšų gavėjais.

Įstatymo 3 straipsnyje numatyti programos finansavimo šaltiniai: juridinių ir fizinių asmenų mokesčiai, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už teršalų išmetimą į aplinką; medžioklės plotų naudotojų mokesčiai, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą; juridinių ir fizinių asmenų mokesčiai ir baudos, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už angliavandenilių išteklius, juridinių ir fizinių asmenų mokesčiai, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už valstybinius gamtos išteklius,

išskyrus medžiojamųjų gyvūnų išteklius; lėšos, gautos kaip želdinių atkuriamosios vertės kompensacija; savanoriškos juridinių ir fizinių asmenų įmokos, kitos teisėtai gautos lėšos.

Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad SAARSP lėšos naudojamos aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonėms; atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros priemonėms; atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris nebeegzistuoja, tvarkymo priemonėms; aplinkos monitoringo, prevencinėms, aplinkos atkūrimo priemonėms; visuomenės švietimui ir mokymui aplinkosaugos klausimais.

Taip pat nurodoma, kad SAARSP lėšos naudojamos savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai (20 procentų Specialiosios programos lėšų, neįskaitant medžioklės plotų naudotojų mokesčių, mokamų įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą).

Galiojanti Įstatymo redakcija numato, kad SAARSP lėšos naudojamos finansiškai remti žemės sklypų, kuriuose medžioklė nėra uždrausta, savininkus, valdytojus ir naudotojus, įgyvendinančius žalos prevencijos priemones, kuriomis jie siekia išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos (želdinių apdorojimas repelentais, aptvėrimas tvoromis ar apsauginėmis juostomis, želdinių, gerinančių laukinių gyvūnų natūralias mitybos sąlygas, veisimas ir kitos priemonės), įsigyti kartografinę ir kitą medžiagą, reikalingą pagal Medžioklės įstatymo reikalavimus rengiamiems medžioklės plotų vienetų sudarymo ar jų ribų pakeitimo projektams parengti, medžioklės plotų naudotojų mokesčiais, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą.

Galiojančiame Įstatyme numatyta, kad lėšos naudojamos ir viešųjų želdynų kūrimui, viešųjų želdynų ir želdinių apsaugai, priežiūrai, tvarkymui, būklės stebėsenai, viešųjų želdinių veisimui, privalomai viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizei, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimui ir apskaitai.

Taip pat Įstatymas numato, kad savanoriškos juridinių ir fizinių asmenų įmokos naudojamos pagal mokėtojų pageidavimus.

Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad savivaldybės institucija teikia ataskaitą, o prireikus ir papildomą informaciją apie SAARSP priemonių vykdymą teikia AM jos nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. D1-201 „Dėl savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo patikrinimo tvarkos aprašo, savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitos formos ir savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitos formos pildymo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintas Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo patikrinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas). Tvarkos aprašas nustato programos priemonių vykdymo ataskaitos pateikimo tvarką ir pagrindinius Departamento vykdomos programos kontrolės principus.

Įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad SAARSP lėšos, panaudotos nenumatytiems Įstatyme tikslams, AM ar jos įgaliotos institucijos teikimu turi būti pervestos į Valstybės išdo sąskaitą, kurioje kaupiamos AARP lėšos.

Savivaldybėms nepervedus lėšų, Valstybinė mokesčių inspekcija priima sprendimą lėšas išieškoti ne ginčo tvarka. Ne ginčo tvarka išieškotos lėšos pervedamos į Valstybės išdo sąskaitą, kurioje kaupiamos AARP lėšos, ir naudojamos AARP įstatyme numatytiems tikslams.

Pažymėtina, kad AARP įstatymo 3 straipsnyje yra nurodyti AARP lėšų finansavimo šaltiniai.

AARP įstatymo 3 straipsnio 1, 2, 9 punktai reglamentuoja, kad AARP lėšų šaltiniai yra lėšos, išieškotos už aplinkai ir valstybiniam gamtos ištekliams padarytą žalą pažeidus aplinkos apsaugą reglamentuojančius įstatymus ir (ar) jų įgyvendinamuosius teisės aktus, lėšos iš sumokėtų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse ir Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatytų baudų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir (ar) jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus, taip pat lėšos iš juridinių asmenų (įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis, kitas organizacijas, šių juridinių asmenų ir organizacijų padalinius) sumokėtų baudų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir (ar) jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus, taip pat lėšos išieškotos už Įstatymo pažeidimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad remiantis aktualių teisinių reguliavimų, šiuo metu SAARP lėšų panaudojimo kontrolė atliekama (be jau minėtos Departamento vykdomos kontrolės) taikant horizontalius savivaldybių lėšų naudojimo kontrolės mechanizmus, pvz., kontrolę atlieka savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

Be to pabrėžtina, kad Įstatyme nėra numatytos aiškos nuostatos dėl visuomenės įtraukimo nagrinėjant, priimant SAARSP lėšų skyrimo sprendimus, kas užtikrintų tokio proceso skaidrumą bei visuomenės dalyvavimą reikšminguose procesuose, susijusiuose su aplinka.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymas papildomas naujomis nuostatomis, tikslinamos esamos nuostatos, įstatymo pavadinimas, programos pavadinimas Įstatyme – atsisakoma žodžio „specialioji“, o žodis „programa“ keičiama į daugiskaita – „programų“, nustatant pavadinimą Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programų įstatymas, Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programos (toliau – SAARP). Vertintina, kad žodis „specialioji“ perteklinis – papildomas žymuo „specialioji“ nesuteikia jokios papildomos teisinės ar praktinės reikšmės. Taip pat manytina, kad daiktavardis „programa“ turėti būti vartojamas daugiskaita, kadangi kiekviena savivaldybė turi savo atskirą programą, nėra vienos bendros visų savivaldybių programos. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto siūlomi pakeitimai yra esminiai – keičiama daugiau nei pusė galiojančios Įstatymo redakcijos nuostatų, išplečiamos ar tikslinamos Įstatymo nuostatos, keičiama Įstatymo struktūra bei sąvokos, – Įstatymas teikiamas išdėstant jį nauja redakcija. Tokiu būdu užtikrinamas aiškumas, nuoseklumas ir teisėkūros taisyklių laikymasis. Konkretūs keitimai detalizuojami toliau.

Įstatymo Projekte įtvirtinamos naujos nuostatos – nurodomos įstatyme vartojamos sąvokos, apibrėžiama sąvoka „Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programų lėšų gavėjai (toliau – Programų lėšų gavėjai)“ – savivaldybių administracijos, savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programų lėšomis įgyvendinančios šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytas priemonės savivaldybės teritorijoje.

Įstatymo Projekte nustatomas SAARP tikslas – finansuoti savivaldybių vykdomas aplinkos apsaugos veiklas, skirtas šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytoms priemonėms, 2 dalyje numatytai savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai įgyvendinti. Nurodoma, kad savivaldybių administracijos, įgyvendindamos SAARP priemonės, gali pasitelkti trečiuosius asmenis – kitus juridinius ir fizinius asmenis, vykdančius aplinkos apsaugos veiklas savivaldybės teritorijoje, pateikusius pasiūlymus savivaldybei dėl veiklų, skirtų šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytoms priemonėms įgyvendinti.

Istatymo Projekte patikslinamas lėšų šaltinis, susijęs su valstybiniais gamtos ištekliais. Nustatoma, kad SAARP sudaro ne tik juridinių ir fizinių asmenų mokesčiai, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už valstybinius gamtos išteklius, bet ir ekonominės sankcijos. Tai atitiktų galiojančio Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 11 straipsnio 13 dalį, kurioje nurodyta, kad 10 procentų ekonominės sankcijos už valstybinius gamtos išteklius įskaitoma į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami gamtos ištekliai, biudžetą ir naudojama Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiajai programai finansuoti.

Istatymo Projekte įtvirtinamas naujas finansavimo šaltinis – lėšos iš sumokėtų Administracinių nusižengimų kodekse nustatytų baudų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir (ar) jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus, paskirtų savivaldybių administracijų arba savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotų įstaigų ar įmonių pareigūnų.

Administracinių nusižengimų kodekso 346 straipsnyje numatyta atsakomybė už Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo ir kitų gyvūnų gerovės ir apsaugos, atskirų rūšių gyvūnų ženklinimo ir registravimo reikalavimus reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą. Pagal Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 30, 31, 49, 82 punktus, dėl 346 straipsnio administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo išskyrus šio kodekso 611 straipsnio 4 dalyje nustatytus atvejus, šių institucijų pareigūnai: Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai (dėl šio straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 5¹, 5², 16, 17, 18, 19 dalyse numatytų administracinių pažeidimų), policijos, savivaldybių administracijų. Analizuojant minimų institucijų 2024 m. ir 2025 m. paskirtų ir sumokėtų baudų duomenis nustatyta, kad paskiriama baudų vidutiniškai už 150 000 Eur, sumokama apie 75 000 Eur per metus. Policijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pareigūnai paskyrė po 45 proc., savivaldybių – apie 10 proc. baudų, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų paskirtos baudos sudarė nežymią procentinę dalį. Atsižvelgiant į Projekte įtvirtinamas priemonės, susijusias su gyvūnų augintinių gerove ir apsauga, naudą bešeimininkiams gyvūnams, kaip juslioms būtybėms, ir visuomenei bei kontroliuojančioms institucijoms, tikslinga numatyti, kad didžioji dalis šių lėšų - 80 procentų, gautų iš sumokėtų Administracinių nusižengimų kodekse nustatytų baudų už minėtus pažeidimus, būtų nukreipiamos į SAARP, nepriklausomai nuo to, kurios institucijos pareigūnai surašė administracinio nusižengimo protokolą, 20 proc. lėšų ir toliau būtų įskaitoma į valstybės biudžetą. Tokiu būdu bus padidintos pajamos, gaunamos į SAARP ir išlaikytas lėšų dalies įskaitymas į valstybės biudžetą, savivaldybėms bus sudaryta galimybė tikslingai naudoti SAARP lėšas, gautas už Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo ir kitų gyvūnų gerovės ir apsaugos, atskirų rūšių gyvūnų ženklinimo ir registravimo reikalavimus reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, gyvūnų augintinių gerovės ir apsaugos programoms įgyvendinti, bešeimininkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklai, bepriežiūrių ir bešeimininkių gyvūnų augintinių laikinajai globaliai organizuoti. Bus pasiekta didesnė nauda visuomenei labai jautriu rūpinimosi bešeimininkių gyvūnų augintinių klausimu.

Be to papildoma šaltiniu – lėšos, gautos atlyginus aplinkai padarytą žalą, kai ieškinys dėl tokios žalos atlyginimo buvo pareikštas savivaldybės mero ar jo įgaliotų asmenų Aplinkos apsaugos įstatymo 32² straipsnio 1 dalyje 33 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka, pervedamos tiesiogiai į šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą sąskaitą.

Aukščiau minėtais pakeitimais siekiama numatyti, kad lėšos iš sumokėtų baudų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, savivaldybių

administracijų, savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotų įstaigų ar įmonių pareigūnų, lėšos, gautos atlyginus aplinkai padarytą žalą, kai ieškinys dėl tokios žalos atlyginimo buvo pareikštas savivaldybės mero ar jo įgaliotų asmenų Aplinkos apsaugos įstatymo 33 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka, tiesiogiai būtų siejamos su aplinkos atkūrimo priemonių taikymu, kurį, vadovaujantis Aplinkos apsaugos įstatymo nuostatomis, vykdo savivaldybės. Taip pat numatoma, kad 80 procentų lėšų iš sumokėtų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatytų baudų už Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo ir kitų gyvūnų gerovės ir apsaugos, atskirų rūšių gyvūnų ženklinimo ir registravimo reikalavimus reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus būtų skiriamos gyvūnų augintinių gerovės ir apsaugos programoms įgyvendinti, bešeimininkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklai, bepriežiūrių ir bešeimininkių gyvūnų augintinių laikinajai globai organizuoti. Toks lėšų nukreipimas į SAARP suteiks reikiamus papildomus finansinius išteklius savivaldybių vykdomoms aplinkos apsaugos ir gyvūnų augintinių gerovės ir apsaugos veikloms ir bus nukreipiamos į atskirą savivaldybės biudžeto sąskaitą. Be to, būtų užtikrinta, kad už teisės aktų pažeidimus, žalą aplinkai sumokėtos lėšos būtų panaudojamos pažeidimų prevencijai ir neigiamų pasekmių šalinimui toje pačioje srityje.

Įstatymo Projekte tikslinamas SAARP lėšomis finansuojamų aplinkosauginių priemonių sąrašas, papildoma naujomis nuostatomis.

Numatoma, kad lėšos naudojamos šiukšlėms, atliekoms, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkyti. Nurodoma, kad šios priemonės finansuojamos iš įplaukų pagal Įstatymo Projekto 4 straipsnio 1, 3, 4, 6, 9, 10 punktus. Lėšos naudojamos užterštoms teritorijoms tirti ir (ar) tvarkyti, jeigu gamtos išteklių naudotojai ir asmenys, vykdančys ūkinę veiklą, (toliau – ūkio subjektas) nevykdo Aplinkos apsaugos įstatyme nustatytų pareigų taikyti žalos aplinkai prevencijos priemones, būtinus veiksmus, užtikrinančius teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, ar neprivalo atlyginti žalos aplinkai prevencijos priemonių išlaidų arba nenustatytas atsakingas už žalą aplinkai asmuo, arba atsakingas už žalą aplinkai juridinis asmuo išregistruotas iš Juridinių asmenų registro informacinės sistemos ar fizinis asmuo miręs. Lėšos naudojamos žalos aplinkai prevencijos priemonėms, jeigu ūkio subjektas nevykdo Aplinkos apsaugos įstatyme nustatytų pareigų taikyti žalos aplinkai prevencijos priemones, būtinus veiksmus, užtikrinančius teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, ar neprivalo atlyginti žalos aplinkai prevencijos priemonių išlaidų arba nenustatytas atsakingas už žalą aplinkai asmuo, arba atsakingas už žalą aplinkai juridinis asmuo išregistruotas iš Juridinių asmenų registro informacinės sistemos ar fizinis asmuo miręs. Lėšos naudojamos aplinkos atkūrimo priemonėms (įskaitant detaliųjų ekogeologinių tyrimų atlikimo, aplinkos atkūrimo priemonių plano parengimo priemones), jeigu ūkio subjektas Aplinkos apsaugos įstatyme nustatytų pareigų taikyti aplinkos atkūrimo priemones ar neprivalo atlyginti aplinkos atkūrimo priemonių išlaidų arba nenustatytas atsakingas už žalą aplinkai asmuo, arba atsakingas už žalą aplinkai juridinis asmuo išregistruotas iš Juridinių asmenų registro informacinės sistemos ar fizinis asmuo miręs. Šios pastarosios priemonės finansuojamos iš įplaukų pagal Įstatymo Projekto 4 straipsnio 1, 3, 4, 6, 8-10 punktus. Taip pat lėšos naudojamos savivaldybių aplinkos monitoringo priemonėms. Šios priemonės finansuojamos iš įplaukų pagal Įstatymo Projekto 4 straipsnio

1, 3, 4, 6, 9, 10 punktus. Šioje dalyje taip pat praplečiamos nuostatos dėl galimybės panaudoti lėšas priemonėms, reikalingoms su aplinkos apsauga ir gyvūnų augintinių gerove ir apsauga susijusiam visuomenės švietimui, mokymui, specialistų kvalifikacijos tobulinimui, informacijai skleisti, renginiams ir konkursams organizuoti. Nurodoma, kad šios priemonės finansuojamos iš įplaukų pagal Įstatymo Projekto 4 straipsnio 1, 6, 7, 9, 10 punktus. Taip pat tikslinamos priemonės, susijusios su medžiojamaisiais gyvūnais. Nurodoma, kad lėšos naudojamos žemės sklypų, kuriuose medžioklė neuždrausta, savininkams, valdytojams ir naudotojams, įgyvendinantiems žalos prevencijos priemonės, kuriomis jie siekia išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos, finansiškai remti. Įtvirtinamos naujos nuostatos dėl galimybės panaudoti lėšas medžiojamųjų gyvūnų gyvenamosios aplinkos sąlygoms gerinti, retų ir nykstančių medžiojamųjų gyvūnų rūšių populiacijoms atkurti, laukinių gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių (epizootijų) likvidavimo priemonėms, medžiojamųjų gyvūnų gausai reguliuoti teritorijose, kuriose medžioti draudžiama. Įtvirtinama, kad šios priemonės finansuojamos iš įplaukų pagal Įstatymo Projekto 4 straipsnio 2 punktą.

Įstatymo Projekto nuostata dėl želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo papildyta naujomis priemonėmis: želdynų kūrimas, želdynų ir želdinių inventorizavimas, atskirųjų želdynų žemės sklypų formavimas, sklypų kadastro duomenų nustatymas ir jų įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą. Nurodoma, kad šios priemonės finansuojamos iš įplaukų pagal Įstatymo Projekto 4 straipsnio 5, 9, 10 punktus.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio 10 dalies 1 ir 3 punktuose įtvirtinta, kad Savivaldybių merai pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant gyvūnų gerovės ir apsaugos programas, informuoja ir skatina visuomenę globoti gyvūnus, išskyrus laukinius; organizuoja bešeimininkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklą, bepiežiūrių ir bešeimininkių gyvūnų laikinąją globą, bepiežiūrių gyvūnų grąžinimą savininkams. Vadovaujantis Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi, savivaldybės dalyvauja įgyvendinant gyvūnų globos organizacijų rengiamas bešeimininkių kačių kastravimo programas.

Atsižvelgiant į Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme nustatytas savivaldybių funkcijas, Įstatymo Projektu įtvirtinama, kad lėšos naudojamos gyvūnų augintinių gerovės ir apsaugos programoms įgyvendinti, bešeimininkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklai, bepiežiūrių ir bešeimininkių gyvūnų augintinių laikinajai globai organizuoti. Nurodoma, kad šios priemonės finansuojamos iš įplaukų pagal Įstatymo Projekto 4 straipsnio 7, 9, 10 punktus. Lėšų panaudojimas minimoms priemonėms užtikrintų Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo nuostatų įgyvendinimą, sustiprintų savivaldybių savarankiškumą rūpinantis bešeimininkiais gyvūnais augintiniais. Šių priemonių įgyvendinimas gyvūnų augintinių gerovės ir apsaugos srityje prisidėtų prie gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimo, aplinkos taršos gyvūnų ekskrementais, gaišenomis mažinimo, gyvūnų augintinių platinamų ligų rizikos mažinimo ir miestų ir kaimų gyvenamųjų vietovių sanitarinės būklės gerėjimo. Taip sudaromos prielaidos tvarkingai, saugiai ir sveikai gyvenamajai aplinkai, gerinamas visuomenės gyvenimo kokybės lygis.

Taip pat įtvirtinama, kad lėšos naudojamos ir kitoms aplinkos apsaugos ir aplinkos kokybės gerinimo priemonėms. Šios priemonės naudojamos lėšos iš įplaukų pagal Įstatymo Projekto 4 straipsnio 1, 3, 4, 6, 9, 10 punktus.

Pažymėtina, kad prie priemonių (išskyrus priemones, susijusias su medžiojamaisiais gyvūnais) šaltinių nurodoma, kad esant atitinkamos priemonės atitinkamo šaltinio lėšų trūkumui, nurodytos

priemonės finansuojamos iš kitų SAARP finansavimo šaltinių lėšų, išskyrus įplaukas pagal šio įstatymo 4 straipsnio 2, 5 punktus.

Pakeitimais, kuriais siūloma prie konkrečių priemonių nurodyti atitinkamus lėšų šaltinius, siekiama užtikrinti, kad savivaldybės gaunamos lėšos būtų naudojamos tikslingai pagal jų surinkimo paskirtį. Lėšos, gautos iš 4 straipsnyje nurodytų šaltinių, yra tiesiogiai susijusios su 5 straipsnyje nustatytais priemonėmis (pvz., žalos aplinkai atlyginimo lėšos – su aplinkos atkūrimo ar prevencinėmis priemonėmis; želdynų atkuriamosios vertės kompensacijos – su želdynų priežiūra ir tvarkymu ir pan.). Todėl pagrįsta ir tikslinga, kad šios lėšos būtų pirmiausia naudojamos būtent toms priemonėms, kurioms jos buvo numatytos. Tokiu būdu užtikrinamas lėšų naudojimo skaidrumas, nuoseklumas.

Kita vertus, praktikoje gali pasitaikyti situacijų, kai konkretaus šaltinio lėšų tam tikru metu nepakanka, nors priemonės įgyvendinimas yra būtinas. Siekiant išvengti savivaldybei neproporcingos administracinės naštos, priemonių įgyvendinimo trikdžių ar poreikio laukti papildomų įplaukų, siūloma palikti galimybę šioms priemonėms finansuoti naudoti ir kitus turimus finansavimo šaltinius. Toks reguliavimas užtikrintų nepertraukiamą aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimą ir suteiktų savivaldybei didesnę finansinę lankstumą, kartu išlaikant prioritetą naudoti su atitinkamomis priemonėmis tiesiogiai susijusias lėšas.

Įstatymo Projekte atsisakoma atskiros nuostatos dėl savanoriškų juridinių ir fizinių asmenų įmokų naudojimo pagal mokėtojų pageidavimus – prie kiekvienos iš aukščiau išvardytų priemonių nurodoma, kad šios lėšos gali būti naudojamos tai priemonei.

Įstatymo Projekte tikslinama nuostata dėl Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo programos, išimties dėl lėšų, kurios neįskaitomos į Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo programą – numatoma, kad 20 procentų SAARP lėšų, neįskaitant ne tik įplaukų pagal medžioklės plotų naudotojų mokesčius, mokamus įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už medžiojamųjų gyvūnų išteklį naudojimą, bet ir neįskaitant lėšų iš sumokėtų Administracinių nusižengimų kodekse nustatytų baudų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir (ar) jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus, paskirtų savivaldybių administracijų arba savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotų įstaigų ar įmonių pareigūnų, lėšų, gautų kaip želdinių atkuriamosios vertės kompensacija, lėšų, gautų atlyginus aplinkai padarytą žalą, kai ieškinys dėl tokios žalos atlyginimo pagal kompetenciją buvo pareikštas savivaldybės mero ar jo įgaliotų asmenų, naudojama Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai.

Įstatymo Projektu nurodoma, kad SAARP lėšos, nepanaudotos einamaisiais biudžetinėmis metais, naudojamos kitų metų SAARP savivaldybių vykdomoms aplinkos apsaugos veikloms, skirtoms šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytoms priemonėms, 2 dalyje nustatyta programai įgyvendinti.

Įstatymo Projektu keičiama SAARP lėšų panaudojimo kontrolės tvarka. Įstatymo pakeitimu siūloma atsisakyti Departamentui nebūdingų funkcijų – SAARP lėšų panaudojimo kontrolės, siekiant Departamento išteklius skirti prioritetinių veiklų vykdymui ir atsisakant AM dalyvavimo SAARP lėšų panaudojimo kontrolės procese (pridėtinės vertės nekuriantis dalyvavimas, administracinės naštos mažinimas). Įstatymo Projektu siūloma nustatyti, kad SAARP lėšų panaudojimo priežiūra būtų vykdoma Biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad dalis SAARP lėšomis finansuojamų aplinkosauginių priemonių yra priskirtos savarankiškosioms savivaldybių funkcijoms ir jų įgyvendinimui reikalingų lėšų panaudojimo kontrolė vykdoma Biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka ir siūlomas pakeitimas leistų užtikrinti vieningą lėšų panaudojimo kontrolės tvarką.

Siūlomas Įstatymo Projektas leis Departamentui atsisakyti nebūdingų funkcijų ir užtikrinti vieningą lėšų panaudojimo kontrolę ir, tuo pačiu, efektyviau panaudoti esamus Departamento išteklius prevencinei veiklai ir aplinkos apsaugos valstybinei priežiūrai. Lėšų panaudojimo kontrolės funkcijos perdavus savivaldybių lėšų kontrolę vykdančioms subjektams, SAARP lėšų panaudojimo kontrolė būtų vykdoma analogiškai kaip ir kitų savivaldybės administruojamų programų lėšų kontrolė, atsisakant Departamento ir AM dalyvavimo lėšų panaudojimo kontrolės procese. SAARP lėšų skyrimas ir lėšų panaudojimo kontrolė atitiks Biudžeto sandaros įstatymo pagrindines nuostatas.

Taip pat pažymėtina, kad Įstatymo Projekte įtvirtinamos naujos nuostatos dėl SAARP lėšų skyrimo, naudojimo, atskaitomybės. Nurodoma, kad SAARP lėšų skyrimo, naudojimo ir atskaitomybės tvarką, vadovaudamasi šio įstatymo nuostatomis, nustato savivaldybės taryba. Finansavimas veikloms, skirtoms šio įstatymo 5 straipsnyje nustatytoms priemonėms įgyvendinti, skiriamas vadovaujantis aplinkos ministro nustatomais finansuotinių SAARP priemonių atrankos kriterijais. Finansuotinių SAARP priemonių atrankos kriterijai nustatomi atsižvelgiant į SAARP tikslą, SAARP priemonių pagrįstumą. Tokių nuostatų įtvirtinimas užtikrintų tikslingą lėšų naudojimą išskirtinai aplinkos apsaugos priemonėms, leistų lengviau identifikuoti prioritetines aplinkosaugos problemas, pagerinti atskaitomybę, užkirsti kelią galimiems sukčiavimo atvejams.

Savivaldybės administracija, savivaldybės tarybos nustatyta programos lėšų skyrimo, naudojimo ir atskaitomybės tvarka, vertina gautus pasiūlymus ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka, pateikia priimtą sprendimą dėl pasiūlymo atitikties šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nurodytoms nuostatomis. SAARP priemonės ir veiklas, kurioms skiriamos lėšos, tvirtina savivaldybės taryba.

Įstatymo Projektu įtvirtinama, kad informacija apie gautas, panaudotas SAARP lėšas, SAARP lėšų likutį teikiama SAARP priemonių įgyvendinimo ir vykdytų veiklų ataskaitoje, kuri rengiama pagal aplinkos ministro patvirtintą formą. SAARP priemonių įgyvendinimo ir vykdytų veiklų ataskaita savivaldybės tarybos nustatyta SAARP lėšų skyrimo, naudojimo ir atskaitomybės tvarka, rengiama pasibaigus ataskaitiniams (kalendoriniams) metams ir tvirtinama savivaldybės tarybos.

Įstatymo Projektu taip pat nustatoma, jei, vadovaujantis savivaldybės tarybos nustatyta programų lėšų skyrimo, naudojimo ir atskaitomybės tvarka, savivaldybės administracijai ar jos įgaliotiems asmenims patikrinus, ar veiklos įvykdytos, ir surašius patikrinimo aktą, kurį pasirašo patikrinimą atlikę asmenys, nustatoma, kad Programų lėšų gavėjai, neįvykdę veiklų, skirtų šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytoms priemonėms įgyvendinti ir kurioms buvo skirtos Programų lėšos, arba įvykdę jas netinkamai, šios lėšos per 3 mėnesius nuo šių veiklų neįvykdymo arba netinkamo įvykdymo nustatymo dienos grąžinamos į šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą sąskaitą.

Įstatymo projektas papildomas nauju straipsniu „Programų viešinimas“. Šiame straipsnyje įtvirtinama, kad savivaldybės administracija, savivaldybės tarybos nustatyta programos lėšų skyrimo, naudojimo ir atskaitomybės tvarka, kiekvienais metais vienoje ar keliuose visuomenės informavimo priemonėse – savivaldybės interneto svetainėje, skelbimų lentose, socialiniuose tinkluose, vietos spaudoje ar kitose – skelbia informaciją apie pasiūlymų dėl veiklų pagal Programos priemones, nurodytas šio įstatymo 5 straipsnyje, (toliau – pasiūlymai) finansavimo teikimą, jų vertinimo, svarstymo, sprendimų priėmimo terminus.

Nustatoma, kad informacija apie savivaldybės tarybos patvirtintas Programos priemones ir veiklas, kurioms skiriamos lėšos einamiesiems kalendoriniams metams, joms skirtą finansavimą, skelbiama

savivaldybės interneto svetainėje iki einamųjų metų balandžio 30 dienos. Praėjusių metų savivaldybės tarybos patvirtinta SAARP priemonių įgyvendinimo ir vykdytų veiklų ataskaita skelbiama savivaldybės interneto svetainėje iki einamųjų metų kovo 15 d.

Pažymėtina, kad pailginamas terminas praėjusių metų savivaldybės tarybos patvirtintos SAARP priemonių vykdymo ataskaitos paskelbimui – numatoma, kad ši ataskaita savivaldybės interneto svetainėje turi būti paskelbta iki einamųjų metų kovo 15 d. (nors pagal šiuo metu galiojančią tvarką savivaldybė ataskaitą pateikia AAD ne vėliau kaip iki kovo 1 d.). Manytina, kad ilgesnis terminas SAARP priemonių vykdymo ataskaitų paskelbimui leistų sklandžiau apibendrinti lėšų panaudojimo rezultatus.

Pabrėžtina, kad tokios Įstatymo Projekte numatytos naujos nuostatos užtikrins visuomenės įtraukimą į sprendimų dėl finansavimo priemonės skyrimo priėmimą – gyventojai galės teikti pasiūlymus dėl SAARP lėšų paskirstymo, skaidrumą – savivaldybė viešai skelbs informaciją apie lėšų skyrimą ir jų naudojimą, grįžtamąjį ryšį – savivaldybė įvertins gyventojų pasiūlymus ir pateiks motyvuotus atsakymus, atskaitomybę – priimti sprendimai ir SAARP priemonių vykdymo ataskaitos bus viešai skelbiamos.

Be to, papildomai pažymėtina, kad SAARP lėšų paskirstymo ataskaitos negali būti tapatinamos su savivaldybių biudžeto vykdymo ataskaitomis, nes pastarosiose pateikiamos tik apibendrintos ir abstrakčios priemonių formuluotės, neatskleidžiant detalių apie konkrečias priemones, SAARP lėšų šaltinius bei jų panaudojimą, likutį. Toks duomenų trūkumas gali apsunkinti apskaitos skaidrumą, todėl, siekiant užtikrinti didesnę aiškumą, atskaitomybę ir visuomenės informuotumą apie šių lėšų skirstymą, būtina rengti ir viešai skelbti atskiras, išsamias SAARP lėšų paskirstymo ataskaitas.

Įstatymo Projektu taip pat daromi kiti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

Atsižvelgiant į siūlomą Įstatymo Projektą, pripažįstamos netekusiomis galios AARP Įstatymo nuostatos, kad lėšos, išieškotos už Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo pažeidimą, nukreipiamos į AARP lėšų sąskaitą. Taip pat tikslinamos AARP Įstatymo 3 straipsnio 1 punkto nuostatos, nurodant, kad AARP finansavimo šaltinis yra lėšos, išieškotos už aplinkai ir valstybiniam gamtos ištekliai padarytą žalą pažeidus aplinkos apsaugą reglamentuojančius įstatymus ir (ar) jų įgyvendinamuosius teisės aktus, išskyrus lėšas, gautas atlyginus aplinkai padarytą žalą, kai ieškinys dėl tokios žalos atlyginimo buvo pareikštas savivaldybės mero ar jo įgaliotų asmenų 32² straipsnio 1 dalyje, Aplinkos apsaugos įstatymo 33 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka. Koreguojamos šio įstatymo 3 straipsnio 2 punkto nuostatos, numatant, kad AARP finansavimo šaltinis yra lėšos iš sumokėtų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse ir Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatytų baudų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir (ar) jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus, išskyrus baudų, paskirtų savivaldybių administracijų, savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliotų įstaigų ar įmonių pareigūnų, taip pat lėšos iš juridinių asmenų (įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis, kitas organizacijas, šių juridinių asmenų ir organizacijų padalinius) sumokėtų baudų už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir (ar) jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus.

Pažymėtina, kad AARP Įstatymo projektu taip pat numatoma keisti AARP Įstatymo 3 straipsnio 3 punktą, numatant, kad AARP lėšas sudaro lėšos, gautos kaip mokestis ir ekonominė sankcija už aplinkos teršimą, kai jie taikomi už nuslėptą taršą, taip pat lėšos, gautos kaip ekonominė sankcija už valstybinius gamtos išteklius, nedeklaruotą ar deklaruotą mažesnę, negu išgautas, gamtos išteklių kiekį ir (ar) be leidimo išgautą gamtos išteklių kiekį. Šiuo pakeitimu patikslintos nuostatos atitiks 2023 m. liepos 1 d. įsigaliojusį

Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6, 7, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1751, kuriuo vietoj didesnio tarifo mokesčio už valstybinius gamtos išteklius nustatyta ekonominė sankcija už valstybinius gamtos išteklius, nedeklaruotą ar deklaruotą mažesnę, negu išgautas, gamtos išteklių kiekį ir (ar) be leidimo išgautą gamtos išteklių kiekį. Taip pat nuostatos atitiks 2025 m. rugsėjo 25 d. Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 12 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymą Nr. XV-446, kuriuo atsisakoma principo, kad už nuslėptą taršą skaičiuojamas mokestis mokesčio tarifą padauginant iš koeficiento 2 – vietoje to, detalizuojama išskiriant privalomą susimokėti mokestį ir to paties dydžio ekonominę sankciją, t. y. mokesčio nesumokėjęs asmuo, kaip ir visi tokio mokesčio mokėtojai, turės sumokėti tą mokestį (mokesčio sumą), kuri privalėjo sumokėti, o už tai, kad nevykdė savo mokestinės prievolės turėtų būti skiriama ekonominė sankcija tokio dydžio, kiek tas asmuo turėjo sumokėti mokesčio.

Siūloma Projekto įsigaliojimo data – 2027 m. sausio 1 d., kadangi ši data (metų pradžia) atitinka savivaldybių biudžeto sudarymo ir tvirtinimo laikotarpį: savivaldybės taryba kiekvienų metų pradžioje tvirtina einamųjų metų aplinkosaugos priemonių planą, sąmatą, į kurią būtų galima įtraukti lėšas Įstatyme numatytiems priemonėms įgyvendinti. Vėlesnė įsigaliojimo data būtų netinkama, nes biudžeto planavimo procesas jau būtų pasibaigęs, todėl savivaldybės neturėtų galimybių tinkamai suplanuoti ir užtikrinti reikalingo finansavimo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Pažymėtina, kad konkretus poveikis valstybės biudžeto pajamoms priklausytų nuo praktikoje nustatomų pažeidimų skaičiaus, paskirtų baudų dydžio ir jų surinkimo. Tikimasi, kad aiškesnis lėšų nukreipimas į atskirą savivaldybių biudžetų sąskaitą sudarys prielaidas efektyvesniam šių lėšų panaudojimui bei prisidės prie aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimo savivaldybėse.

Pažymėtina, kad įvertinus, kokią dalį AARP lėšų sudaro netinkamai panaudotos SAARSP lėšos (laikotarpiu 2021-2024 m. privalomos grąžinti SAARSP lėšos sudarė 0,02–1,66% AARP metams iš biudžeto skiriamų lėšų), atsižvelgiant į grąžintinų SAARSP lėšų sumas per metus ir į administravimo kaštus, susijusius su SAARSP lėšų panaudojimo kontrolės funkcija (lėšų panaudojimo kontrolei reikalingas 1 etatas), grąžintinų SAARSP lėšų sumos sąlyginai nedidelės, vertintina, kad SAARP lėšų grąžinimas į valstybės biudžetą neturės tiesioginės įtakos AARP lėšoms, kuriomis finansuojamos aplinkosauginės priemonės.

Taip pat paminėtina, kad Projektu administracinė našta gyventojams ir ūkio subjektams nesukuriama. Perskirstant lėšų priežiūros funkcijas, nustatant finansuotinių priemonių atrankos kriterijus, reikšmingas administracinės naštos padidėjimas valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms nenumatomas, kadangi savivaldybių administracijos turės pritaikyti tik jau vykdomus vidinius procesus. Be to, tikėtina, kad savivaldybių administracijų audito tarnybos galės operatyviau vertinti vidinius procesus, susijusius su lėšų skyrimu ir panaudojimu.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus Įstatymų Projektus neigiamų pasekmių kriminogeninei situacijai ir korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimti Įstatymų Projektai įtakos verslo sąlygoms ir verslo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų Projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo Projektu „savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa“ keičiama į „savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programa“, atitinkamai, atliekant suplanuotus įstatymų pakeitimus, nurodytą terminą „savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa“ reikia pakeisti terminu „savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programa“ terminu šiuose įstatymuose: Aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymas, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymas, Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymas.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų Projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų Projektuose nenustatomos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų Projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms, Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

12.1. Priėmus Įstatymų Projektus, turės būti pakeisti:

12.1.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimas Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“;

12.1.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. kovo 4 d. įsakymas Nr. D1-201 „Dėl savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo patikrinimo tvarkos aprašo, savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitos

formos ir savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitos formos pildymo taisyklių patvirtinimo“;

12.1.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 6 d. įsakymas Nr. D1-277 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų reorganizavimo“;

12.1.4. Savivaldybių institucijų priimti teisės aktai.

12.2. Priėmus Įstatymų Projektus Aplinkos ministro įsakymu turės būti patvirtinti Programos lėšomis finansuotinių priemonių atrankos kriterijai.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Priėmus Įstatymų Projektus, jiems įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo programa.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra